

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

BEGLEȚ Ion Xxxxx *născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat în mun. Xxxxxxx, s. Xxxxxx, str.
Xxxxx, x.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.11.2016– 27.11.2018;

Instanța de apel: 17.01.2019 – 06.10.2020;

Instanța de recurs: 21.01.2021 – 03.03.2021.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 noiembrie 2018, Begleț Ion a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, din motivul că faptele imputate acestuia nu întrunesc elementele componenței de infracțiune.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, *prin ordonanța de punere sub învinuire din 31 octombrie 2016 și prin rechizitoriu, Begleț Ion, a fost învinuit* că în perioada de la 01 ianuarie 2015 până la 06 iulie 2015, activând în calitate de primar al s. Xxxxxxxx, mun. Xxxxxxxx, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și totodată, în baza Legii și a atribuțiilor de serviciu, și persoană

cu răspundere materială integrală, urmărind scopul însușirii bunurilor materiale ale Primăriei s. XXXXXXXXXXXX, încredințate în administrarea lui, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, folosindu-se de situația de serviciu, a acționat cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, și a însușit bunuri materiale și anume: o pereche de mănuși la prețul de 320 lei, 17 imprimare la prețul de 850 lei, 17 jambiere la prețul de 1190 lei, un echipament pentru portar la prețul de 400 lei, 16 echipamente pentru fotbal la prețul de 4 000 lei, scară din aluminiu la prețul de 3 620 lei, masă pentru consilieri la prețul de 17 956 lei, masă pentru consilieri la prețul de 17 825 lei, calculator la prețul de 13 170 lei, covor 3x5 la prețul de 1 200 lei, cameră digitală la prețul de 4 890 lei, telefon de model „Samsung” la prețul de 5 299 lei, scară metalică la prețul de 365,67 lei, 4 anvelope 05/55/R16 ALPIN A4 GRNX (Mich) - 37192 la prețul de 9 200 lei, telefon mobil de model Nokia 8800d „Sirocco Dare” la prețul de 13 525 lei, cameră HDDJVC GZ-MG - 130 la prețul de 8 290 lei, 40 de tricouri cu mărimea 28 la prețul de 4 600 lei; 40 de tricouri cu mărimea 30 la prețul de 4 600 lei; 40 de tricouri cu mărimea 32 la prețul de 4 600 lei; 10 maiouri cu mărimea 28 la prețul de 280 lei; 10 maiouri cu mărimea 30 la prețul de 280 lei; 40 de tricouri cu mărimea 34 la prețul de 2 400 lei; 20 de tricouri cu mărimea 28 la prețul de 1 100 lei; 20 de tricouri cu mărimea 30 la prețul de 1 100 lei; 20 de tricouri cu mărimea 32 la prețul de 1 100 lei; scaun „Gercules” la prețul de 2 400 lei, în total bunuri materiale în valoare de 124 560,67 lei, cauzând Primăriei XXXXXXXXXXXX daune materiale în proporții deosebit de mari.

În drept, acțiunile inculpatului au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 191 alin. (5) Cod penal ca *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lui, săvârșită cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

În ședința de judecată, în cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul nu a susținut învinuirea înaintată inculpatului prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, dar a solicitat condamnarea lui Begleț Ion în baza art. 191 alin. (4) Cod penal – *delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daune în proporții mari,* menționând că reieșind din modificările Codului penal operate prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, acțiunile lui Begleț Ion urmează a fi recalificate în baza art. 191 alin. (4) Cod penal (*f.d. 106-104 vol. II*).

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, Cernalev Veaceslav, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Begleț Ion să fie condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu încasarea de la Begleț Ion în folosul Primăriei Xxxxxxx a prejudiciului material în mărime de 124 560,67 lei.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că:

- vinovăția lui Begleț Ion a fost dovedită pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, iar instanța de judecată urma să țină cont de faptul că sentința trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător, condiții pe care instanța de judecată le-a neglijat, motivându-și sentința prin declarațiile inculpatului care nu și-a recunoscut vina, fără a intra în esența faptului dacă acea motivare corespunde chestiunilor stabilite în cadrul cercetării cauzei penale;

- din cuprinsul sentinței urmează că instanța de judecată a apreciat doar probele în favoarea inculpatului, fără a le lua în considerație pe cele prezentate de către acuzarea de stat, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată nu sunt întemeiate și nu sunt indicate motivele admiterii sau respingerii lor atât de învinuire, cât și de apărare;

- vinovăția inculpatului a fost dovedită prin probele administrate la urmărirea penală și examinate nemijlocit în ședința de judecată, și anume: *declarațiile reprezentantului părții vătămate Isac Serafim și martorului Costin Vera; copiile materialelor referitoare la inventarierea bunurilor Primăriei s. Xxxxxx și lipsa bunurilor (f.d. 35-58); Actul privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria satului Xxxxxx, mun. Xxxxxxxx din 13 octombrie 2016, efectuat în baza autorizației nr. 1040 din 07.10.2016, eliberată de către Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor;*

- în cadrul urmăririi penale, au fost acumulate materiale care permit de a trage concluzii referitoare la personalitatea învinuitului Begleț Ion or, potrivit referințelor (forma 246) învinuitul Begleț Ion anterior a fost învinuit în cauza penală nr.2012038124 în baza art. 377 alin. (2) din Codul penal, fiind achitat;

- probele acuzării, în cadrul urmăririi penale au fost administrate în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare, fiind consecutive, consecvente și uniforme, însă, acestea au fost apreciate critic de către instanța de judecată, fiind puse la baza sentinței declarațiile inculpatului care este interesat în adoptarea unei soluții favorabile în privința sa, or declarațiile persoanelor audiate, depuse în cadrul urmăririi penale, au fost confirmate și prin alte mijloace de probă descrise în rechizitoriu (*Actul privind rezultatele inspectării financiare tematice*

efectuate la Primăria satului Xxxxxx, mun. Xxxxxxx din 13 octombrie 2016), care nu au fost apreciate de către instanța de judecată la justa valoare;

3.2. *Reprezentantul părții vătămate Primăria Xxxxxxx, Isac Serafim, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe de condamnare a lui Begleț Ion în baza art. 191 alin. (4) Cod penal, cu admiterea acțiunii civile.*

În motivarea apelului declarat, reprezentantul părții vătămate a invocat că:

- *instanța a dat o apreciere greșită procesului-verbal de inventariere nr. 2 din 04.08.2015 pe baza căruia se axează învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni grave, precum că acesta nu există, or acest act a fost prezentat instanței și Comisiei de inventariere tematică și demonstrează faptul că acest înscris prezintă inventarierea bunurilor proprietate a Primăriei Xxxxxxx, din cadrul ÎM „Xxxxxxx Service”;*

- *în ce privește Hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 3-240/17 din 29.11.2017, potrivit căreia a fost constatat, precum că un asemenea act de către Primăria s. Xxxxxxx nu a fost emis, nu rezultă că un asemenea act nu există. Or, acest act există, deoarece a fost întocmit în cadrul ÎM „Xxxxxxx Service”, iar bunurile sunt proprietate a Primăriei Xxxxxxx;*

- *în ce privește latura subiectivă, aceasta constă nu doar în însușirea bunurilor, or conform art. 191 Cod penal „delapidarea averii străine adică însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un scop ori refuzul de a le restitui”. În cazul dat este dispunerea, folosirea bunurilor, cât și refuzul de a restitui bunurile indicate în Actul de inventariere tehnică. Or, Begleț Ion, la expirarea termenului de executare a mandatului de Primar, s-a eschivat de a transmite Primarului ales bunurile deținute, proprietate a Primăriei Xxxxxxx;*

- *tot cu referire la latura subiectivă, a menționat că, potrivit art. 29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, printre atribuțiile de bază ale primarului în teritoriul administrat se enumeră următoarele: a) asigură executarea deciziilor consiliului local; (...) g) răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului municipiului), în limitele competenței sale, ș.a., astfel, în cazul dat Begleț Ion, prin netransmiterea bunurilor, or refuzului de a le restitui, continuă de a dispune ilegal de aceste bunuri, acest fapt fiind unul culpabil.*

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, *potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 31 octombrie 2016 și potrivit rechizitoriului, Ion Begleț a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lui, săvârșită cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

Însă, reieșind din modificările Codului penal operate prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, în cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat a concretizat învinuirea, considerând că acțiunile lui Begleț Ion urmează a fi recalificate în baza art.191 alin.(4) din Codul penal, ca delapidarea averii străine, adică, însușirea dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daune în proporții mari.

Colegiul penal a conchis că, instanța de fond a analizat obiectiv și minuțios cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc nevinovăția inculpatului Begleț Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (4) Cod penal, potrivit elementelor constitutive, delapidarea averii străine, adică, însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune în proporții mari.

Reieșind din cumulul de probe cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, Colegiul Penal a conchis că, acuzatorul de stat nu a dovedit nici existența temeiului real și nici a celui juridic, de tragere la răspundere penală a inculpatului Ion Begleț, iar din probele prezentate nu rezultă în mod cert și fără echivoc că Ion Begleț ar fi însușit bunurile Primăriei s. Xxxxxx, indicate în Actul privind rezultatele inspecției financiare tematice efectuate la Primăria satului Xxxxxx, mun. Xxxxxx din 13 octombrie 2016.

La caz se constată că nu au fost dovedite careva acțiuni ale lui Ion Begleț îndreptate spre delapidarea bunurilor, respectiv, fiind imposibil de stabili existența laturii obiective specificate de dispoziția art. 191 Cod penal, iar Actul privind rezultatele inspecției financiare tematice efectuate la Primăria satului Xxxxxxx, mun. Xxxxxxx din 13 octombrie 2016 nu poate fi acceptat în calitate de probă și pus la baza unei sentințe de condamnare, întrucât acesta a fost întocmit în baza Proceselor-verbale nr. 1 și nr.2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxx, în condițiile în care inventarierea bunurilor materiale s-a efectuat cu încălcări ale Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29.05.2012 care stabilește regulile de efectuare a inventarierii.

Efectuarea inventarierii a avut loc în absența părților interesate, fapt ce le-a lipsit de posibilitatea de a se apăra, de a da explicații, de a prezenta bunurile, de a indica locul aflării acestora, precum și de a prezenta înscrisuri în favoarea sa, la materialele cauzei fiind anexate doar copiile xerox a proceselor-verbale nr. 1 și nr.2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei XXXXXXXXXX, fără a fi prezentate exemplarele originale ale acestor acte, copiile având conținut diferit, fiind cu ștersături, adăugiri, completări și corectări nejustificate și cifre diferite.

Colegiul a menționat că procesul-verbal de inventariere nr. 2 din 04.08.2015 pe baza căruia se axează învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni grave, deși anexat în copii la materialele prezentei cauze penale (f.d. 6) și, totodată în baza căreia s-a efectuat inspectarea financiară tematică efectuată la Primăria s. XXXXXXXX, mun. XXXXXXXX, de facto nu există, or potrivit hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) nr.3-240/17 din 29.11.2017, urmează că un asemenea act de către Primăria s. XXXXXXXX nu a fost emis, respectiv nu există.

Totodată, inspectia financiară a fost efectuată în baza proceselor- verbale nr. 1 și nr. 2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei XXXXXXXX, precum și altor acte contabile prezente în contabilitatea Primăriei XXXXXXXX, fără a fi examinate nemijlocit bunurile indicate ca lipsă.

Totodată, potrivit Actului privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria satului XXXXXXXX, mun. XXXXXXXX din 13 octombrie 2016, urmează că inventarierea petrecută la 04.08.2015 a avut loc cu încălcări ale Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29.05.2012, motiv din care Colegiul consideră că instanța de fond just și întemeiat, ținând cont de prevederile art. 94 Cod de procedură penală nu a admis în calitate de probă acest act.

La fel, instanța de apel a constatat că unele din bunurile vizate în actul de inventariere ca fiind lipsă au fost depistate ulterior în incinta primăriei și a subdiviziunilor acesteia, iar unele din bunuri au fost casate în legătură cu expirarea termenului de utilizare, procesele-verbale de casare fiind anexate la prezenta cauză.

Astfel, din totalul bunurilor vizate în actul de inventariere au fost găsite următoarele:

- scaunul „Gercules” indicat lipsă conform procesului verbal nr. 1, pe când în ședința de judecată în instanța de fond Isac Serafim, reprezentantul părții vătămate, sub jurământ și avertizarea de răspunderea penală, conform art. art. 312, 313, Cod penal, a recunoscut că prezentul scaun cu roțile a fost întors de la paznic.

- în procesul-verbal nr. 1 al inventarierii stocurilor înregistrate la Primăria XXXXXXXXXX, sunt indicate ca lipsă tricouri și maiouri, care, de fapt, s-a constatat că au fost procurate și înmânate copiilor de la Creșa - Grădinița nr. 203, cu ocazia zilei

internaționale a copilului - 1 iunie 2015, de către Secretarul Consiliului sătesc XXXXXXXX, în prezența directorului instituției, Corcinschi Maria, educatoarelor, părinților și altor persoane, fapt confirmat în ședința de judecată de către martorul Corcinschi Maria, precum și de martorul acuzării Bulgaru Vera. De asemenea, la materialele cauzei sunt anexate înscrisuri care confirmă faptul dat.

- în ședința de judecată, prin declarațiile martorului Ion Țurcan s-a stabilit că, scara de aluminiu vizată în actul de inventariere se află la Casa de Cultură a s. XXXXXXXX, fiind transmisă de ultimul în legătură cu reparația capitală

- martorii Șchiopu Vasile și Ciubotaru Dumitru, în ședința de judecată în instanța de fond au confirmat precum că echipamentul de fotbal vizat în actul de inventariere, în realitate a fost înmănat fotbaliștilor din echipa de fotbal „XXXXXXX”, iar la acest eveniment au fost prezenți atât Șchiopu Vasile, cât și alți locuitori ai satului, fapt confirmat și prin imaginile foto anexate la materialele cauzei;

- cu referire la mesele pentru consilieri indicate lipsă în actul de inventariere, potrivit declarațiilor martorului Ion Țurcan date în ședința de judecată în instanța de fond, s-a constatat că mesele date au fost depozitate și se află în depozitul Primăriei s. XXXXXXXX, în legătură cu reparația capitală a Sălii festive de la etajul 2 din incinta Primăriei XXXXXXXX și reînnoirii mobilierului, inclusiv a meselor pentru consilieri, iar potrivit declarațiilor martorului Țurcan Ion urmează că la inventarierea din 04 august 2015 s-a prezentat numai d-na Vera Bulgaru, iar președintele Comisiei de inventariere Graur Ion și membrul Comisiei de inventariere Cobzac Ludmila la inventariere nu s-au prezentat, și doamna Vera Bulgaru a refuzat să verifice încăperile unde erau depozitate mesele pentru consilieri, samavolnic indicându-le ca lipsuri;

- ulterior întocmirii actului de inventariere, de către comisia instituită prin decizia Primăriei XXXXXXXX nr. 02/1-7/54 din 27.07.2015, au fost înaintate spre casare un șir de bunuri, și, în special: *scara de metal, radiolă; cameră digitală; telefon Nokia, covor 3X5, scaun Ghercules, roți de iarnă, calculator etc.*, fapt ce denotă că la momentul întocmirii prezentelor procese-verbale de casare, bunurile nominalizate existau în natură și se aflau în posesia primăriei, însă contrar logicii și a normelor legale, bunurile propuse spre casare se regăsesc în procesul verbal al inventarierii ca inexistente, propunerea comisiei de a casa bunurile, fiind probată prin procesele verbale nr.01 și 02, anexate la materialele cauzei.

Astfel, instanța de apel a constatat că la caz în mod inexplicabil, unele bunuri incluse ca lipsă în actul de inventariere au fost casate, fapt ce se confirmă incontestabil prin procesul-verbal (de casare) nr. 05 din august 2015 și procesul-verbal (de casare) nr. 07 din august 2015, aprobate de către primarul Isac Serafim.

De altfel, bunurile materiale incluse ca lipsă în actul de inventariere, reieșind din prevederile art. 26 și 27 ale Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, cu valoarea de 6000 lei sunt obiecte de mică valoare și scurtă durată, iar potrivit Standardelor Naționale de Contabilitate (S.N.C.), obiectele de mică valoare și scurtă durată se casează și se trec la cheltuieli din momentul procurării.

Tot aici, Colegiul a reținut că în corespundere cu Circulara Ministerului Finanțelor nr. 24/3-4(5)-99 din 04.04.2012, toate mijloacele fixe înregistrate în evidența contabilă, cu valoarea de la 3000 lei până la 6000 lei, sunt reflectate ca obiecte de mică valoare și scurtă durată, astfel, unele din bunurile incluse drept lipsă în procesele verbale de inventariere, în realitate au fost găsite și ulterior inventarierii au fost casate, fapt ce confirmă existența acestora în natură la momentul inventarierii.

Prima instanță corect a constatat că circumstanțele elucidate în cadrul ședinței de judecată denotă lipsa intenției de delapidare în acțiunile lui Ion Begleț, și respectiv lipsa laturii subiective a infracțiunii imputate.

Or, raportând elementele laturii subiective a infracțiunii de delapidare a averii străine la circumstanțele constatate în ședință de judecată, instanța ajunge la concluzia că de către acuzare nu a fost dovedit faptul că inculpatul ar fi avut intenție directă de a însuși careva bunuri ale primăriei, sau că acesta ar fi fost ghidat de scopul de cupiditate.

Analizând aspectul laturii subiective în speța dată, Colegiul penal a constatat că urmează a aprecia critic concluziile acuzatorului de stat precum că la materialele cauzei ar exista probe ce ar indica asupra existenței acțiunilor culpabile ale cet. Begleț Ion. Or, din materialele cauzei, urmează că de către partea acuzării nu au fost prezentate careva probe care ar confirma ipoteza că bunurile lipsă constatate în urma inventarierii s-ar fi aflat în posesia inculpatului, sau că acesta le-ar fi însușit.

Probele pe care a fost întemeiată învinuirea nu pot conduce la formularea unei concluzii certe privind vinovăția inculpatului, prin urmare, aplicând principiul prezumpției nevinovăției Colegiul a conchis că, prima instanță just a stabilit că acuzatorul de stat nu a demonstrat în afara oricărui dubiu rezonabil vinovăția inculpatului.

Subiect al componenței de infracțiune nominalizate constituie persoana fizică care, în afară de cerințele generale ale răspunderii penale, trebuie să posede și calitatea de gestionar sau administrator în obligațiunea căruia intră și păstrarea bunurilor, adică persoana responsabilă material din cadrul organizației.

În speță, persoana material responsabilă pentru integritatea bunurilor primăriei, în virtutea contractului de răspundere materială din 21.02.2011 este secretarul consiliului și nu primarul satului.

La materialele cauzei penale este anexat și contractul de răspundere materială integrală cu secretarul Consiliului local din data de 21.02.2011 (f.d. 17 anexa nr.3 la Actul privind rezultatele inspectării financiare), potrivit căruia angajatul își asumă răspunderea materială integrală pentru valorile materiale aflate în gestiunea sa, astfel, gestionar al bunurilor primăriei este secretarul Consiliului local cu care a fost încheiat contract de răspundere materială ceea se confirmă și prin Actul privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Primăria s. XXXXXXX, mun. XXXXXXX, și care stă la baza învinuirii aduse lui Begleț Ion.

Analizând probele și apreciindu-le prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, consideră că, nu s-a demonstrat prin probe incontestabile existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, iar vinovăția inculpatului Begleț Ion nu a fost dovedită prin probe suficiente, pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu legea procesuală penală.

În concluzie, instanța de fond în prezența circumstanțelor analizate mai sus, corect a constatat nevinovăția inculpatului pe art. 191 alin. (4) Cod penal și întemeiat a aplicat prevederile art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală și a adoptat o sentință de achitare în privința inculpatului Begleț Ion din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Cu referire la acțiunea civilă, Colegiul a reținut că în conformitate cu art. 387 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, prima instanță întemeiat nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile înaintate or, în speță, faptele imputate inculpatului Begleț Ion, nu întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute la art. 191 alin. (4) Cod penal.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În motivarea recursului, declară următoarele argumente:

- instanțele inferioare au efectuat o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- instanța de apel, a acționat în derogarea de la prevederile procesual - penale precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.2015 cu privire la practica judecătorești cauzelor penale în ordine de apel, conform căreia nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea, deciziei pronunțate;

- instanța de apel, nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția cet. Begleț Ion, în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi constatată încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate;

- întru probarea vinovăției inculpatului urmează a se ține cont de următoarele probe care vin să dovedească vinovăția inculpatului Begleț Ion și anume:

declarațiile reprezentantului părții vătămate Isac Serafim;

declarațiile martorilor Costin Vera, Bulgaru Vera, Țurcan Ion, Șchiopu Vasile, Ciubotaru Dumitru;

demersul Primăriei Xxxxxxx din 04.11.2015 (f.d. 4 vol. 1);

procesul - verbal nr. 1 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxx, conform căruia: este confirmat prin stampila cu blazon a Primăriei sat. Xxxxxxx; acesta nu conține careva ștersături sau adăogiri, completări și corectări nejustificate, diferite cifre (după cum constată instanța) (f.d. 5 vol. 1);

procesul - verbal nr. 2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxx, conform căruia: este confirmat prin stampila cu blazon a Primăriei sat. Xxxxxxx; conține semnăturile tuturor membrilor (f.d. 6 vol. 1);

procesul - verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 01.12.2015 depus de Isac Serafim (f.d. 13 vol. 1);

hotărârea Judecătoriai Buiucani din 06.07.2015 prin care s-a validat mandatul lui Serafim Isac în funcția de primar (f.d. 25 - 27 vol. 1) și din acel moment fostul primar Ion Begleț era obligat conform prevederilor art. 3 pct. 3 al Ordinului MF nr. 60 din 29.05.2012 să predea gestiune bunurile autorității publice; apare obligația la noul primar, în perspectiva dispozițiilor art. 28 și art. 29 ale Legii privind administrația publică locală a efectua inventarierea bunurilor materiale;

procesul - verbal de ridicare din 01.12.2015 a mai multor acte, dispoziții, procese - verbale emise în cadrul Primăriei Xxxxxxx(f.d. 34 vol. 1);

dispoziția nr. 02/1-7/125 din 17.11.2014 prin care s-au instituit comisii pentru verificare, inspectarea și ținerea evidenței valorilor materiale (f.d. 35 - 36 vol. 1);

dispoziția nr. 02/1-7/54 din 27.07.2015 privind instituirea Comisiei pentru efectuarea inventarierii tuturor mijloacelor, obiectelor de strict control la primăria Xxxxxxx (f.d. 37 - 38 vol. 1);

scrisoarea nr.02/1-37/283 din 29.06.2016 a primăriei Xxxxxxx conform căreia este constatat că, bunurile din posesia primăriei nu au fost trecute în rebut, nu au fost scoase de la balanța instituției, nu au dispărut de la sine. Dispariția bunurilor a fost constatată doar în urma inventarierii (f.d. 66 vol. 1);

ordonanța din 14.09.2016 de scoatere a cet. Cojocari Cristina de sub urmărirea penală (f.d. 121 -123 vol. 1);

procesele - verbale de informare despre finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei penale prin care se atestă că la finele urmăririi penale nu au parvenit careva cereri, careva probe nu au fost contestate, precum și nu s-a făcut uz de prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală (f.d. 130 - 131 vol.1);

(după reluarea urmăririi) procesele - verbale de informare despre finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei penale prin care se atestă că la finele urmăririi penale nu au parvenit careva cereri, careva probe nu au fost contestate, precum și nu s-a făcut uz de prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală (f.d. 163 -164 vol.1);

*copia procesului - verbal al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxx, conform căruia, copia este confirmată pe propria răspundere de Ion Begleț la 08.12.2017; actul este semnat de Cristina Danila, Vera Bulgaru, Vera Costin, **gestionar** Cristina Cojocari - care nu a semnat; nu se constată că acest act conține cifre diferite și ștersături; este modificată doar suma totală a bunurilor lipsă (f.d. 15 vol. 2);*

copia informației nr. 207 din 02.02.2017 a listei copiilor grădiniței nr. 203 care au primit cadoul tricouri și maiouri la 01.06.2015, la analiza căreia este constatat că sunt doar listele copiilor conform grupelor în care activau; aceste liste sunt semnate doar de educatori și director (f.d. 17 - 25 vol. 2);

copia procesului - verbal nr. 01 din (data nu este indicată) de casare a bunurilor prin care s-a casat scara, radiola, camera digitală, scaun etc, la analiza căruia constatăm că, nu este indicată data și deci nu se știe când a fost emis, fiind indicată doar comisia formată prin ordinul din 27.07.2015, acest proces - verbal nu este semnat de membrii comisiei (f.d, 37 vol. 2);

copia procesului - verbal nr. 02 din (data nu este indicată) august 2015 de casare a bunurilor prin care s-a casat calculator, masă pentru consilieri, mănuși de iarnă, la analiza căruia constatăm ca, nu este indicată data și deci nu se știe când a fost emis, fiind indicată doar comisia formată prin ordinul din 27.07.2015; acest proces - verbal nu este semnat de membrii comisiei (f.d. 38 vol. 2);

copia dispoziției nr. 03-1/27 din 19.05.2015 prin care din 19.05.2015 Ion Begleț și-a suspendat funcția de primar pe durata campaniei electorale (f.d. 39 vol. 2);

copia hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 29.11.2017 prin care: s-a respins cererea lui Ion Begleț privind anularea procesului - verbal nr. 1 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei la 04.08.2015 și a procesului - verbal nr. 2. Instanța a constatat că noul primar a emis întemeiat și în

limita competențelor și atribuțiilor ce-i reveneau dispoziția nr. 02/1-7/54 din 27.07.2015 privind instituirea comisiei pentru inventarierea tuturor mijloacelor și obiectelor din primărie. Instanța a constatat că Begleț Ion nu s-a conformat obligației de predare a gestiunii bunurilor la finalul mandatului său, în situația în care legea prevede expres că la schimbarea gestionarului șef se efectuează inventarierea bunurilor. Nu s-a reținut ca veridic argumentul lui Begleț Ion cu privire la faptul că membrii comisiei de inventariere nu au fost informați despre includerea lor în respectiva comisie. Instanța a constatat că procedura de inventariere nu a fost afectată pe caz în esența sa, or listele de inventariere reflectă informații preluate din evidența contabilă a autorității publice și deci nu a constatat temeiuri de anulare a procesului - verbal nr. 1 din 04.08.2015 (f.d. 58 - 61 vol. 2);

încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 19.09.2018 prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 29.11.2017 (f.d. 99-105 vol. 2);

- acuzarea nu este de acord cu poziția instanței de apel privind soluția de achitare menținută în privința inculpatului Begleț Ion, or această soluție este contrară normelor procesuale, iar motivarea invocată de către instanță nu poate fi acceptată ca o motivare justificativă a concluziei adoptate;

- instanța de apel la examinarea cauzei a reținut aceeași motivare invocată de către instanța de fond, conform căreia probele cercetate dovedesc că inculpatul Begleț Ion ar fi însușit bunurile Primăriei satului Xxxxxxx indicate în actul de învinuire;

- instanța a omis din vedere atât elementele componenței de infracțiune prevăzute de art. 191 Cod penal, cât și funcția și modul în care a acționat inculpatul Begleț Ion;

- pe caz s-a dovedit că inculpatul în virtutea funcției deținute este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal, or anume dânsul deținând funcția de primar al sat. Xxxxxxx și era responsabil de administrarea bunurilor materiale aflate în gestiunea administrației publice locale;

- probele administrate instanțelor de judecată au dovedit că bunurile la care se face referire în rechizitoriu au fost primite în gestiune de către inculpatul Begleț Ion;

- răspunderea materială a salariatului survine doar atunci când cu certitudine s-a dovedit că cauzarea prejudiciului se datorează acțiunilor sau inacțiunilor salariatului;

- prin procesul - verbal al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxx, s-a dovedit cu certitudine că la predarea mandatului de către Begleț Ion, în cadrul primăriei a fost constatată lipsa acelor bunuri materiale descrise în actul de învinuire și deci se constată vinovăția inculpatului în delapidarea

acestor bunuri, iar concluzia instanțelor de judecată cu privire la lipsa acestora bunuri, greșit a fost raportată la caz, or este bazată pe raționamente neclare;

- prin concluziile expuse, instanțele au derogat inclusiv și de la prevederile art. 394 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, care obligă instanțele să excludă din învinuire acea parte care nu s-a confirmat. Astfel, în situația în care instanțele ar fi considerat ca dovedit faptul că unele din bunurile sustrase (concluzie cu care acuzarea nu este de acord) ar fi fost ulterior depistate în cadrul primăriei XXXXXX, urmau să excludă din învinuire doar această parte și să judece cauza penală în raport cu celelalte bunuri care nu au fost depistate, găsite, restituite administrației publice locale;

- instanțele au apreciat defectuos probele cercetate și au denaturat atât conținutul acestora cât și circumstanțele pe care aceste probe vin să le dovedească;

- este neîntemeiată concluzia instanței cu privire la faptul că în ședința de judecată au fost prezentate doar copiile procesului - verbal nr. 1 al inventarierii (f.d. 5 vol. 1) și procesul - verbal nr. 2 al inventarierii (f.d. 6 vol. 1), precum și că acestea conțin „completări și corectări nejustificate”, deoarece aceste acte conțin caracteristicile unui document și deci instanța era obligată a le accepta, or nu sunt temeiuri ce ar impune constatarea nulității lor; aceste documente sunt confirmate prin ștampila cu blazon a Primăriei sat. XXXXXXX și deci este respinsă afirmația instanțelor că sunt doar copii neautentificate, iar studiul acestora, denotă că ele nu conțin careva ștersături sau adăugiri, completări și corectări nejustificate, diferite cifre (după cum constată instanțele). Aceste procese - verbale conțin semnăturile tuturor membrilor comisiei de inventariere și deci acest fapt confirmă autenticitatea lor;

- eronat instanțele au pus la baza achitării procesul - verbal nr. 1 de casare a unor bunuri (f.d. 37 vol. 2) și nr. 2 (f.d. 38 vol. 2) administrate de către apărare, invocând că „înscrisurile au fost eliberate de către Primăria sat. XXXXXXX la cererea lui Begleț Ion”. Or, aceste înscrisuri, apreciate de către instanțe ca „proces – verbal” nu conțin data la care au fost întocmite și nici semnăturile persoanelor din numele căruia se prezumă că au fost întocmite, deci, nu corespund condițiilor de formă și conținut ale unor acte oficiale, cel puțin că lipsește data la care au fost emise, mai mult ca atât că nu este plasată pe ele nici o semnătură;

- instanțele de judecată în mod vicios au constatat ca inventarierea la Primăria XXXXXXX a fost efectuată cu încălcarea Ordinului Ministrului Finanțelor nr. 60 din 29.05.2012, invocând greșit că „efectuarea inventarierii a avut loc în absența părților interesate”. Or, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că în conformitate cu legislația în vigoare (art. 28, 29 Legea privind administrația publică locală, art. 101 al Legii privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, art. 7, 11 din Legea cu privire la contabilitate și Regulamentul privind inventarierea,

aprobat prin ordinul MF nr. 60 din 29.05.2012), imediat ce a încetat mandatul vechiului primar și a început mandatul noului primar, în sarcina vechiului primar stătea obligația de a realiza predarea bunurilor autorității publice, iar în sarcina noului primar stătea obligația de a le primi și inventaria. Inacțiunea unuia din subiecții enunțați nu constituie temei de nerealizare a atribuțiilor stabilite de lege în sarcina celui de al doilea subiect, fapt prin care se combate ca nefondat argumentul inculpatului precum că acesta urma să fie invitat și inclus în comisia de inventariere;

- Instanța de judecată a denaturat conținutul hotărârii Judecătoria Chișinău sediul Buiucani din 29.11.2017 (f.d. 58 - 61 vol. 2), prin care s-a respins cererea lui Ion Begleț privind anularea procesului - verbal nr. 1 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea primăriei la 04.08.2015 și a procesului -verbal nr. 2.

5.1. Pe marginea recursului declarat, avocatul Rodica Pocaznoi în numele inculpatului, depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal evidențiază că procurorul în recursul declarat invocă drept temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, însă Colegiul consideră că acest temei nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, în acest sens menționând următoarele.

Recurentul în recursul său indică eroarea prevăzută de art. 427 Cod de procedură penală, dar de fapt expune dezacordul cu aprecierea probelor de către

instanțele de fond și de apel, probe care în viziunea sa confirmă vinovăția inculpatului.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

Alin. (4) și (5) ale aceleași norme prevăd că, *în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În primul rând, instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanța ierarhic inferioară. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factive, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea soluției de achitare adoptată în privința lui Begleț Ion, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal.

Totodată, nu este lipsit de relevanță faptul că, în cadrul procesului penal aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce urmează a fi dată în urma acestei activități. Însă, în pofida acestui fapt, instanța de recurs reiterează că nemijlocit chestiunea de apreciere a probelor și temeinicia faptelor dovedite de ele, nu este obiect de cercetare la etapa judecării cauzei în procedura de recurs.

Respectiv, din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la nevinovăția lui Begleț Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal.

Din conținutul hotărârilor instanței de fond și instanței de apel, rezultă că instanțele de fond corect au constatat că în acțiunile inculpatului Begleț Ion lipsesc

elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, motivând concluzia de nevinovăție a inculpatului prin cumulul de probe administrate în cauză, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurent, solicitarea recurentului privind casarea hotărârii instanței de apel, neavând suport probatoriu, contravine probelor administrate în cauză.

Prin urmare, instanțele inferioare just au soluționat cauza deferită judecătii, examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind corect critic apreciate, iar altele acceptate, or la aprecierea probelor judecătii sunt independenți, nefiind legați de opinia părților la proces, iar dezacordul unei părți cu modul de apreciere a probelor nu echivalează cu o eroare de drept ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri judecătorești. Mai mult, instanța de recurs remarcă că, la caz, nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor cercetate de aceasta.

La fel, se consideră neîntemeiate criticele procurorului vizavi de faptul că hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece decizia recurată cuprinde o motivare amplă și bine argumentată pe marginea tuturor aspectelor relevante acestei cauze. În decizie este reflectată starea de fapt și sunt analizate circumstanțele de drept, care denotă cu certitudine că soluția de achitare în privința lui Begleț Ion este una corectă și legală, urmând a fi menținută de instanța de recurs.

În vederea continuării expunerii de raționamente care au stat la baza soluției de inadmisibilitate a prezentului recurs, Colegiul reiterează că Begleț Ion a fost pus sub învinuire, pentru faptul că, *„în perioada de la 01 ianuarie 2015 până la 06 iulie 2015, activând în calitate de primar al s. XXXXXXX, mun. XXXXXX, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și totodată, **în baza Legii și a atribuțiilor de serviciu**, și persoană cu răspundere materială integrală, urmărind scopul însușirii bunurilor materiale ale Primăriei s. XXXXXXX, încredințate în administrarea lui, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, folosindu-se de situația de serviciu, a acționat cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, și a însușit bunuri materiale și anume: o pereche de mănuși la prețul de 320 lei, 17 imprimare la prețul de 850 lei, 17 jambiere la prețul de 1190 lei, un echipament pentru portar la prețul de 400 lei, 16 echipamente pentru fotbal la prețul de 4 000 lei, scară din aluminiu la prețul de 3 620 lei, masă pentru consilieri la prețul de 17 956 lei, masă pentru consilieri la prețul de 17 825 lei, calculator la prețul de 13 170 lei, covor 3x5 la prețul de 1 200 lei, cameră digitală la prețul de 4 890 lei, telefon de model „Samsung” la prețul de 5 299 lei, scară metalică la prețul de 365,67 lei, 4 anvelope 05/55/R16 ALPIN A4 GRNX (Mich) - 37192 la prețul de 9 200 lei, telefon mobil de model Nokia 8800d „Sirocco Dare” la prețul de 13 525 lei, cameră*

HDDJVC GZ-MG - 130 la prețul de 8 290 lei, 40 de tricouri cu mărimea 28 la prețul de 4 600 lei; 40 de tricouri cu mărimea 30 la prețul de 4 600 lei; 40 de tricouri cu mărimea 32 la prețul de 4 600 lei; 10 maiouri cu mărimea 28 la prețul de 280 lei; 10 maiouri cu mărimea 30 la prețul de 280 lei; 40 de tricouri cu mărimea 34 la prețul de 2 400 lei; 20 de tricouri cu mărimea 28 la prețul de 1 100 lei; 20 de tricouri cu mărimea 30 la prețul de 1 100 lei; 20 de tricouri cu mărimea 32 la prețul de 1 100 lei; scaun „Gercules” la prețul de 2 400 lei, în total bunuri materiale în valoare de 124 560,67 lei, cauzând Primăriei Xxxxxxxx daune materiale în proporții deosebit de mari”, după care, ținând cont de modificările Codului penal operate prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, în cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat a concretizat învinuirea, considerând că acțiunile lui Begleț Ion urmează a fi recalificate în baza art. 191 alin.(4) din Codul penal, ca delapidarea averii străine, adică, însușirea dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daune în proporții mari.

Față de baza factologică ce precede, urmează de punctat că, latura obiectivă a delapidării se caracterizează prin comiterea faptelor îndreptate spre însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, care a produs daune în proporții mari. Caracterul ilegal al însușirii se exprimă prin scoaterea de către făptuitor, fără temei, a bunului din posesia sau detenția altei persoane și trecerea acestuia fără nici un drept în stăpânirea sa, ținând cont de faptul că acest bun i-a fost încredințat în administrare sau gestionare în legătură cu funcția exercitată în unitatea publică și putea fi utilizat numai potrivit reglementărilor de rigoare și destinației.

Astfel, pentru a reține în sarcina lui Begleț Ion comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal - delapidarea averii străine, [...] care a produs daune în proporții mari, procurorul trebuia întâi să vină cu o clarificare referitor la bunurile indicate în rechizitoriu precum că ar fi fost însușite de către acesta. Or, așa cum rezultă din textul învinuirii, aceasta este una neclară, nefiind legată de procesul de inventariere, doar enumerându-se anumite bunuri care ar fi fost depistate ca fiind lipsă potrivit copiei procesului – verbal nr. 1 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxxx din 04.08.2015 (*f.d. 5, vol. I*) și copiei procesului – verbal nr. 2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxxx din 04.08.2015 (*f.d. 6, vol. I*).

În acest context, Colegiul penal punctează, că potrivit Hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 29.11.2017 (*devenită irevocabilă prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 19.09.2018*)

instanța de judecată a constatat că „cu referire la pretenția reclamantului privind anularea procesului verbal nr. 2 din 04 august 2015, instanța de judecată reține că în speță, reprezentantul pârâtului, în momentul în care instanța a solicitat prezentarea originalului acestui act, a declarat expres că un atare act nu a fost emis în cadrul Primăriei Xxxxxxxx. Prin urmare, instanța de judecată reține că în partea respectivă, reclamantul contestă un act inexistent.”, deci acuzarea și-a întemeiat învinuirea (lista bunurilor indicate în învinuire fiind întocmită în baza proceselor verbale nr. 1 și 2 al inventarierii stocurilor înregistrate la contabilitatea Primăriei Xxxxxxxx din 04.08.2015) și a stabilit volumul prejudiciilor cauzate, în baza unui act care nu există, existența acestui act fiind negată de reprezentantul organului emitent, în cadrul examinării cauzei în contencios administrativ privind anularea lui.

Subiect al componenței de infrațiune nominalizate constituie persoana fizică care, în afară de cerințele generale ale răspunderii penale, trebuie să posede și calitatea de gestionar sau administrator în obligațiunea căruia intră și păstrarea bunurilor, adică persoana responsabilă material din cadrul organizației.

Însă, acuzarea nu indică clar prevederile Legii în baza căreia Begleț Ion era persoană cu răspundere materială integrală și în baza cărei prevederi legale sau în baza cărui contract de răspundere materială, bunurile constatate ca fiind lipsă, erau în gestiunea acestuia. Or, procurorul se axează pe o lege nenominalizată, indicând doar că „Begleț Ion activând în calitate de primar al s. Xxxxxxxxx, mun. Xxxxxxxxx, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și totodată, în baza Legii și a atribuțiilor de serviciu, și persoană cu răspundere materială integrală...”.

Pe cale de consecință, instanța de recurs califică învinuirea adusă inculpatului Begleț Ion, ca fiind una neclară, și care nu corespunde principiilor privind dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Subsidiar, cu referire la argumentul recurentului precum că „instanțele au derogat inclusiv și de la prevederile art. 394 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, care obligă instanțele să excludă din învinuire acea parte care nu s-a confirmat. Astfel, în situația în care instanțele ar fi considerat ca dovedit faptul că unele din bunurile sustrase ar fi fost ulterior depistate în cadrul Primăriei Xxxxxxxxx, urmau să excludă din învinuire doar această parte și să judece cauza penală în raport cu celelalte bunuri care nu au fost depistate, găsite, restituite administrației publice locale”Colegiul penal subliniază că, potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar prevederile art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală, statuează că în cazul în care, în cadrul judecării cauzei, se constată că inculpatul a săvârșit o altă infrațiune sau că au apărut circumstanțe noi care vor

influența încadrarea juridică a învinuirii aduse lui, sau că infracțiunea incriminată a fost comisă în coparticipare cu altă persoană care a fost scoasă de sub urmărire penală, instanța, la cererea procurorului, amână examinarea cauzei pe un termen de până la o lună și o restituie procurorului pentru efectuarea urmăririi penale privind această infracțiune sau pentru reluarea urmăririi penale, în modul stabilit la art. 287, pentru formularea unei învinuirii noi și înaintarea acesteia inculpatului, cu participarea apărătorului. [...] La demersul procurorului, termenul stabilit în prezentul alineat poate fi prelungit de instanță până la 2 luni, la expirarea căruia cauza, în mod obligatoriu, se trimite instanței pentru continuarea judecării.

Având în vedere prevederile legale menționate mai sus, Colegiul penal subliniază că, în urma audierii inculpatului, părții vătămate cât și martorilor (*declarațiile căror acuzarea le susține întru probarea învinuirii*) care au declarat că unele bunuri care au fost incluse în învinuire ca fiind însușite de inculpat, ar fi fost depistate ulterior și că inventarierea s-a făcut în baza actelor contabile, fără examinarea propriu-zisă a bunurilor indicate lipsă, era obligația pozitivă a acuzatorului de stat ca să verifice aceste circumstanțe și în cazul adevăririi lor, să stabilească dacă acestea influențează încadrarea juridică și volumul învinuirii aduse lui Begleț Ion și să întreprindă măsurile impuse de lege în caz de necesitate.

Conform prevederilor art. 8 Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Conform prevederilor art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Însă, acuzatorul de stat, depunând apel prin care a contestat soluția de achitare a instanței de fond și ulterior depunând recurs, prin care a contestat soluția de menținere a sentinței de achitare nu a întreprins nici o măsură în vederea prezentării de noi probe și circumstanțe susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, sau să înlătore dubiile legate de învinuirea adusă acestuia, limitându-se de fiecare dată la aceleași probe și argumente, fără a combate argumentele instanțelor inferioare privind achitarea inculpatului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, deoarece funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea *Cașpan contra Belgiei din 13 ianuarie 2005*, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare, ceea ce lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Generalizând cele expuse, Colegiul conchide în mod convingător, că acuzarea în susținerea învinuirii nu a îndeplinit cerințele legii vis-a-vis de prezentarea probelor, ce ar servi temei pentru condamnarea lui Begleț Ion, neținând cont de faptul că prima instanță a pronunțat o hotărâre de achitare în privința inculpatului, în ședința instanței de apel nu a prezentat probe noi care ar dovedea vinovăția ultimului, ca de altfel și recursul declarat fiind unul formal cu invocarea probelor ce aparent indică la vinovăția ultimului.

Aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond sau în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare, mai mult ca atât, temeiul invocat nu se încadrează în cele prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune acuzatorul de stat este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. În cazul în care instanțele și-au motivat decizia, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o

acuzatie penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

Instanța de recurs se realizează argumentelor expuse în sentință și în decizia instanței de apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Pe cale de consecință, reieșind din raționamentele expuse supra, Colegiul va sintetiza argumentele ce stau la baza soluției de inadmisibilitate a prezentului recurs, și anume acestea se exprimă în faptul că, odată ce cauza a fost examinată minuțios de către prima instanță și după judecată și de instanța de apel, iar criticele avansate de acuzatorul de stat au primit deja răspunsuri detaliate și fundamentate pe actele cauzei, Colegiul nu vede necesitatea reluării și repetării acestora.

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Totodată, se notează că obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, pe când recursul declarat de partea acuzării se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente ce țin de aprecierea probatoriului.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc aici, și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat

prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat de către procuror este inadmisibil.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **BEGLEȚ Ion Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Boico Victor